

מילין וקרין נהרות אור ועונברין טבין ממעיין ההיים נהרין לשעה ולדוד

משולחנא דמלכא

של רבנו הגדול רבן של ישראל
הרב"ק מרן הגה"ק הגאב"ד זצוקללה"ה זיע"א
מרא דארעא קדישא - בעל "שערי טוביה"

פרשת וישב תשפ"ה

פרשת השבוע

תועלת יש בהשלכתו לבור, והלא תניא (ויבמות קכא.) נפל לחפירה מלאה נחשים ועקרבים מעידין עליו שמת, ואיך נתכוון להציל אותו בזה. והרא"מ ז"ל תירץ שלא ראה ולא ידע שיש בו נחשים ועקרבים, לא הוא ולא אחיו, וכן כתב הרמב"ן ז"ל (לו, כב) שהיה הבור עמוק ולא ידעו בהם, שכן אילו היו רואים אותם ורואים שלא יזיקו ליוסף היה הדבר ברור להם שנעשה לו נס גדול ושהוא צדיק גמור, ואיך יגעו במשיה ה' אשר הוא חפץ בו ומצילו.

[וזהו סמיכות ב' המימרות בגמ' (שבת שם) משמיה דרבי תנחום, נר חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה פסולה כסוכה וכמבוי, והבור ריק אין בו מים אבל נחשים ועקרבים יש בו, היינו כי נ"ח שהניחה למעלה מכל פסולה משום דלא שלטא בה עינא (פד"שי" שם), וראיה לכך, מבור שהושלך בו יוסף, שמיכין שהיה עמוק כל אמה לא ראו שיש בו נחשים ועקרבים. כן כתב בנאות דשא (תוס'ה), עיין שם שהביא מתוס' במס' מעילה (יא: ד"ה דישון) שאין השלכה פחות מעשרים אמה.]

ובאוה"ח הק' (לו, כא) כתב לתרין, שאף שהיו שם נחשים ועקרבים נחשב לו להצלה, לפי שהאדם שהוא בעל בחירה ורצון יכול להרוג גם מי שלא נתחייב מיתה, מה שאין כן חיות רעות לא יפגעו באדם אם לא שנתחייב מיתה לשמים, וזהו אומרו (שם) ויצילו מידם, פי מידי השבטים שהם בעלי בחירה. ויעוין בדברי יואל (פרשה זו על רצה) שהביא שכן מבואר בזה"ק (ח"א קפה) דאחר דנחשים ועקרבים אי איהו צדיקא קוב"ה ירחיש ליה ניסא וישתויב טנייהו, אבל כיון דיתמסר בידא דשנאוי ועירין אינון דיכלין לאשתובא.

הוצאת הגליון נתרם

על ידי ידידנו היקר בונה עולמות של תורה בטוהרה רודף צדקה וחסד הרבני הנגיד הנכבד העומד לימינו במאור פנים בעין יפה וברוח נדיבה

הרה"ח רבי **מנחם מארקאוויטש** שליט"א

פטרון טכון "שערי טוביה" - ומסקרבי ונאמני בית מדרן רבנו זיע"א

לרגל חגיגת יום ב"א בסלו" ויום ההצלה"

של מרן הגה"ק מסאטמאר זיע"א ויום הצלת היהדות ההרדית

זכות הרבים תעמוד לו להתברך במליו כל משאלות ליבו לטובה, והיה ה' עמו בכל דרכיו ומעשיו ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח, וכן ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד, ולא תמוש טובה וברכה מביתו לעולמים.

ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלומות בא, ועתה לכו ונהרגוהו וגו', וישמע ראובן ויצילוהו מידם ויאמר לא נכנו נפש, ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אותו אל הבור הזה וגו' למען הציל אותו מידם (לו, יט-כב)

לכאורה יפלא, הלא מה שדנהו השבטים למיתה ואמרו לכו ונהרגוהו, ודאי היה על פי דין תורה, אם כן מה זה שאמר ראובן לא נכנו נפש, אחרי שכבר נפסק דינו למיתה. וכן קשה במה שאמר להם אח"כ יהודה (שם ט-יב) מה בצע כי נהרוג את אחינו וגו' לכו ונמסרנו לישמעאלים וידינו אל תהי בו, אחרי שהכריעו דינו למיתה למה יניחוהו. ונ"ל כי הכרעת השבטים להרוג את יוסף היה מפני שדנהו כרודף, וכמו שכתב בספורנו פי הכתוב (שם, יח) ויתכללו אותו להמיתו, שצידו בלבם וחשבו את יוסף לנוכל ומתקש בנפשם להמיתם בעולם הזה או בעולם הבא או בשניהם, והתורה אמרה הבא להרוג השכם להרוג (ברכות נח, סב), עכ"ל.

ולפי זה יש לבאר טענת ראובן ויהודה, דאיתא בגמ' (סנהדרין עה.) רודף שהיה רודף אחר חברו להורגו ויכול להצילו באחד באיבריו [של הרודף] ולא הצילו נהרג עליו, היינו כל שיכול הנודף להינצל מידו באופן אחר צריך לעשות כן ולא להרגו, על כן אמר ראובן אל תשפכו דם אלא השליכו אותו אל הבור הזה, ויהודה אמר מה בצע כי נהרוג את אחינו, לכו ונמסרנו, כי אז לא יוכל עוד להמשיך ברדיפתו להביא דבתם רעה, וכך יצילו מידו, וגם הוא יינצל משפיכת דמו.

אכן במה שאמר ראובן להשליך אותו לבור נתקשו המפרשים (ור"מ לו, כב) מה הועיל בתקנתו, והרי בגמרא (שבת כב.) דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרב תנחום מאי דכתיב (לו, כד) והבור ריק אין בו מים, ממשמע שנאמר והבור ריק איני יודע שאין בו מים, אלא מה תלמוד לומר אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, א"כ מה

יום ההצלה של מרן רביה"ק מסאטמאר זי"ע"א

להלן משא שהשמיע מרן רבנו זי"ע"א
בהיכל בביהמ"ד 'אהל רחל דסאטמאר פעיה"ק

סעודת כ"א כסלו - שנת תשס"ז

סעודת הודאה היא סעודת מצוה

קודם כל אבקש מחילה על שהפרעתי כשהכנסתי באמצע הדרשה. התאספנו כאן לסעודת הודאה ביום הצלת מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע"א, המקור לסעודת הודאה הוא בדברי הגמרא בברכות (סו.) רבי זירא חלש על לגביה רבי אבהו קביל עליה אי מתפח קטינא חריך שקי עבידנא יומא טבא לרבנן, אתפח עבד סעודתא לטולתו רבנן. ביאור הדברים, רבי זירא חלה ורבי אבהו הגיע לבקר, רבי אבהו קיבל על עצמו שאם יבריא, יעשה סעודה גדולה לכל החכמים, רבי זירא התרפא, ורבי אבהו אכן עשה סעודת הודאה לטולתו רבנן. הנה, רבי אבזי כנה את רבי זירא קטינא חריך שקל, ולבאר את הענין בזה כתב החיד"א בספרו פתח עינים, שהזכירו בכינוי זה, כדי להזכיר זכויותיו ולעודד עליו מליצי ישר לרפאותו, והזסיף (במדרש קדושת צ. י) שלא יפטר זכויותו, כדי שלא יפשפשו בהם, אלא יאמרם ברמז, ולכן נקטם בכינוי. ובגמרא בבא מציעא (פה.) מבואר מדוע קראו לו בכינוי זה, כי כל תלתין זימי הוה בדיק נפשיה, שגד תנורא סליק ויתיב בגייה, ולא הוה שלטא ביה נורא, יומא חד יתבו ביה רבנן עינא ואיחרכו שקיה, וקרו ליה קטין חריך שקיה. ביאור הדברים, כל שלשים יום היה רבי זירא בודק את עצמו לראות אם תפילתו התקבלה והאם אש הגיהנם שולטת בו, על כן היה מסיק את התנור ונתיישב בתוכו והאש לא שלטה בו. יום אחד נתנו בו חכמים עין הרע, נתרכו שוקיו כשנכנס לתנור, ומאז קראו לרבי זירא קטין חריך השוקיים. וכל זה היה כדי להזכיר את הגדלות והצדקות והקדושה של רבי זירא. ובגמרא (בברכות סט.) אמרו עוה, כי מטא למשרי אמר ליה לרבי זירא לישרי לן מר, א"ל לא סבר לה מר להא דרבי יוחנן דאמר בעל הבית בוצע - כאשר בא לפתוח בסעודה, אמר ליה רבי אבהו לרבי זירא יבצע נא מר את הלחם לפני המסובים, ויציא נא את כולם בברכת המוציא, אמר ליה רבי זירא וכי אין אתה סובר כרבי יוחנן דאמר, בעל הבית בוצע, והוא זה שמוציא את המסובים בברכתו, שרא להו. וביאר דברי הגמרא הוא, דנחלקו רבי אבהו ורבי זירא מי יבצע תחילה על הלחם, רבי אבהו אמר שרבי זירא יבצע, ורבי זירא אמר שרבי אבהו יברך, והחיד"א בפתח עינים מבאר בזה, דבגמרא איתא דרבי יוחנן אמר "בעל הבית בוצע", והשאלה היא מי הוא בעל הבית, אי מי שנותן את הסעודה נקרא בעל הבית, או מי שנותנים את הסעודה עבורו נקרא בעל הבית, ולכן רבי אבהו שנתן את הסעודה לכבודו של רבי זירא אמר שרבי זירא הוא הבעל הבית, ורבי זירא אמר שכיון שרבי אבהו נתן את הסעודה הרי הוא הבעל הבית.

עכ"פ רואים שסעודת הודאה הינו סעודה מצוה, והראיה כי רבי אבהו נדר נדר בעת צרה, שכשיתרפא רבי זירא יעשה סעודת הודאה. ובאמת הוא דבר הנלמד מיעקב אבינו שנדר בעת צרה כדכתבי (בראשית סו.) וידר יעקב נדר ויאמר אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה, ומשם למדנו שמצווה לנדור נדר בעת צרה, ובזכות הנדר נושעים, וכן היה אצל רבי אבהו שרצה שרבי זירא יתרפא, לכן נדר נדר שיעשה סעודת הודאה כשיתרפא.

ולמדים אנו מזה, שסעודת הודאה היא סעודת מצוה, והטעם הפשוט בזה הוא, כיון שבסעודת הודאה נותנים שבח והודאה להש"ת שצדיק זה ניצל, והיא מצוה גדולה, כי מצוה ליתן שבח והודאה להש"ת שהציל את צדיק הדור.

ההצלה היא לא רק הצלת רביה"ק אלא הצלת כל הדור

ב"ה כבר הרבה שנים שבכל העולם סלו מתאספים לחוג את סעודת ההודאה - ביזם כ"א כסלו, יום ההצלה למרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע"א, והחידוש הוא שכבר עושים סעודת הודאה כבר למעלה משישים שנה, על תגס והצלה שהיה לפני למעלה משישים שנה, וכבר כמעט שלושים שנה עברו מאז הסתלקותו מעלמא הדין, ועדיין חוגגים את סעודת ההודאה, והפשוט בזה הוא כי אותה הצלה לא היתה הצלה רק ליחיד הדור, אלא היתה הצלה לכל הדור כולו, וכפי ששמענו מקודם שההצלה של מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע"א היתה הצלה לכל הדור כולו במלוא טובן המילה.

כבר אמרתי משכבר הימים, שהודאה זו אינה רק ההודאה של חסידי סאטמאר, אלא היא הודאה של כל הדור, כי הוא הגבר ניצל כדי להראות לנו את הדרך אחר החרבן הנורא, שנתתו ציבור קטן ושבור שארית הפליטה מכלל ישראל, והראה לנו שיכולים להקים עוד הפעם מחדש את שארית הפליטה, ויכולים להקים מוסדות, ויכולים להקים קהילות קדושות. וזכרתי שבשנת תש"ב כשעדיין היה בלאנדאן אחר ששהה בה כמה שבועות בדרכו מארץ הקודש לאמריקע, זכיתי אז לשהות במחיצת קדשו, בשבת קודש פרשת ראה תשי"ב, ואז עדיין לא היו כלל ישראל מיושבים ומבוססים במקומות ישיבים, ודיבר אז מרן זי"ע"א בסעודה שלישית, ובסיום דבריו הק' השמיע עוד דברי חיזוק בעניני אידישקייט ובחינוך הבנים.

בין הדברים אמר שאנו אומרים בכל יום "אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח ואנ"פ שיחזרהמה עם כל זה אחסה לו בכל יום שיבוא", כלומר שאנו מצפים בכל יום שמשיח יגיע, ובודאי אחרי מלחמה כזאת יבוא משיח צדקנו בקרוב, ואף על פי כן צריכים להתחזק ולבנות מחדש תלמודי תורה ומקוואות וכל צרכי הדת בכל עיר ועיר, מפני שכאשר המדובר הוא על חיזוק היהדות, אין להאמין ולסמוך על ביאת המשיח, וצריכים תיכף ומיד לעשות זאת בכדי לחזק את עצמנו לעת עתה.

האנשים שישבו שם בשולחני התורה היו אודים מוצלים מאש, אנשים שברדים, חלק מהם היו אלו שהיו ילדים שהוריהם נהרגו, וחלק מהם היו משפחות שאיבדו את כל בני משפחתם, וחלק מהם היו בעלים שנהרסו נהרגו, וחלק מהם היו נשים שנהרגו בעליהם, וכולם היו שבורים לשברי שברים, ומרן זי"ע"א אספם וקיבצם יחד, ומהם העמיד קהילות קדושות.

רואים בספריו הק' (דפי יואל) בפרשיות אלו, שהם סביב זמן יום ההצלה, ומרן זי"ע"א כתב שם שכמעט שלא הגיע להתיישב לגור באדמת אמריקע, בשל היותו אז מדבר שטמה בנשוא האידישקייט, ואח"כ בשנים מאוחרות יותר כשכבר התגורר שם משך זמן, כתב בספריו שב"ה

כבר הקימו קהילה גדולה, עם מוסדות התורה, ועל ראשם רבנים וחכמים. **ההצלה לא היתה פעם, אלא היא נמשכת עד היום** זהו יום ההצלה, או נחגגים שבח והודאה להשי"ת על הצלת מרן ז"ע, כי בהצלתו נכלל גם כל הפעולות שפעל מרן ז"ע, שהעמיד מוסדות וקהילות קדושות, ולא חשך שום קושי בכדי ללמד את האמונה הטהורה, אמונה בביאת המשיח, אמונה בהשגחה פרטית, אמונה שאין מציאות של כוח ועוצם די שיציל את הכלל ישראל, ולימד את ההתבדלות מהציונים, ובכל העניינים הללו הציל מרן ז"ע את כל הדור כולו.

כל הדור כולו נשפעו מהאי גברא דמסתפינא מיניה (י"פ סו"ע קטן ד"א), והגם שהיו אלו שלא הלכו בשלימות ע"פ שיטתו של מרן ז"ע, עם כל זה הודו שמרן ז"ע הוא גברא דמסתפינא מיניה, כולם ידעו שהוא איש האמת, ההולך ללא שום פשרות.

על כן סעודת ההודאה זו, אינה סעודה להודות על דבר שהיה מלפני למעלה משישים שנה, אלא היא סעודה להודות על כל יום ויום מימי חייו, שזכינו שיהיה לנו את הצדיק בדור הזה, שהאיד את כל העולם כולו, ולכן צריכים את לתת שבח והודאה להשי"ת בכל שנה ושנה.

רביה"ק ניצל לשום שארית בארץ ולהחיות לפליטה גדולה כתיב (בראשית ט"ו, ז) וישלחני אלקים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדולה, וכתב מרן ז"ע בספרו **דברי יואל** (פר' ויגש ע"י תנ"ח) להקשות שלשון הכתוב בתחילה הוא לשום לכם שארית בארץ, ולשון שארית הוא מלשון שיריים, וכמו שדרשו ז"ל (ר"ה י"ג) נושא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו - למי שמישים עצמו כשיריים, וק"ל בכל מקום שיריים היו פחות מחצי, ומאידך, הכתוב מסיים להחיות לכם לפליטה גדולה, ולכאורה הוא דבר והיפוכו.

והתירוץ הוא שמתחילה היה עבודת יוסף הצדיק לשום לכם שארית בארץ - כלומר שלא ימותו בני ישראל ברעב ח"ו, וכשירדו בני ישראל למצרים נתן להם יוסף הצדיק לאכול משרית, אבל לא נגמר בזאת, כי זה היה רק הצלה פורתא, אלא העיקר היה כדי שיקדש יוסף הצדיק קצת את ערוות וטומאת הארץ, ויסיר קצת את הגשמיים והארציים שבו, ולקדש את האוויר כדי שיוכלו בני ישראל לשבת ולדור שם, והו הסוף להחיות לכם לפליטה גדולה - שיוסף הצדיק היה שלוחו של מקום להכין את המקום במצרים כדי שיוכלו בני ישראל להתחזק שם באמונה, ולדבוק בהשי"ת, ובזכות זה לצאת מטומאת ארץ מצרים, ולזכות לקריעת ים סוף, ולמתן תורה, עד ביאת משיח, והכל היה כתוצאה מזה שיוסף הצדיק קידש את האויר שם, וכך בני ישראל לא התערבו עם המצריים, והו שאמר הכתוב, כי אכן בתחילה היה לשום

לכם שארית בארץ, אבל לבסוף היה זה להחיות לכם לפליטה גדולה. ולדברנו יתבאר, כי יום ההצלה שהיה לפני ששים שנה היה בבחינה של לשום לכם שארית בארץ, שנשאר כשיריים, אולם שיריים זה היה שיריים גדול - צדיק הדור גדול, שהיה צדיק הדור קודם המלחמה, והיה צדיק הדור לאחר המלחמה, ולא השתנה טאומו, לא מלפני ולא אחר (תנ"ח) ולא מאמצע ולא מאחר האגער, אלא היה אותו צדיק ואותו קדוש בכל המצבים, לשום לכם שארית בארץ.

אבל הפועל יוצא והתכלית מכל ההצלה היה להחיות לכם לפליטה גדולה - שב"ה הקים ציבור גדול, שכיום הם כבר כמה דורות, יהודים עובדי ה', בתורה ועבודה, ועוסקים בגמילות חסדים באופן נרא, הרי לא ניתן לשער עד כמה גדול הוא מידת הגמילות חסדים אצלם, שמרן ז"ע לימד את הציבור לתמוך במוסדות התורה, ולתת הרבה צדקה לבני ארה"ק, וכמה כוחות הכניס שארץ ישראל היא מקום של תורה ועבודה וגמילות חסדים, בדעות ישרות, וח"ו שלא ישלכו בדעות הכוזבות.

מצודתו פרוסה על כל העולם כולו

איתא בגמרא פסחים (ג) שלחו ליה לרבי יהודה בן בתירא שלם לך רבי יהודה בן בתירא דאת בניצבין ומצדתך פרוסה בירושלים. כך גם היה מרן ז"ע שהתגורר באמריקע, ומצודתו פרוסה על ירושלים - שהיה הגאב"ד בירושלים, והיה המנהיג של ירושלים, והתומך של ירושלים ברוחניות ובגשמיות.

על כל זה עלינו לתת שבח והודאה להשי"ת בכל שנה ושנה, שב"ה בכל שנה הציבור מתרבה בכמות, ומתחזקים באיסות באמונה טהורה, ובתורה ועבודה וגמילות חסדים, וככל שהציבור צומח וגדל יותר, הרי רואים את כמה עבודת הקודש של מרן ז"ע"א עושה פירות, ועלינו להודות ולשבח את שמו יתברך יותר ויותר בכל שנה ושנה על יום ההצלה דאז, שהפירות והפרי פירות מלויים אותנו עד היום.

מרן ז"ע"א עבד כל ימיו לקדש שם שמים בעולם, ולהרבות כבוד שמים בעולם, זה היה התמצית של כל דרשה מדרשתו, וכך היה מסיים את דרשותיו שיתרום קרן התורה וכבוד שמים בתורה ועבודה וגמילות חסדים, יעזור השי"ת שזכות הגדול של צדיק הדור יעמוד לכל החוסים בצילו, ולכל ההולכים בדרכו ולכל המקבלים את השפעתו שהשפיע בעניין קידוש שם שמים, עם כל המידות טובות הנראים שהיו לו, שזכינו קצת לראות וקצת להבין, הגאונות והגדלות והמידות טובות והגמילות חסדים שלא היה מעורב בו שום דבר כי אם כבוד שמים. יעזור השי"ת שזכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, ושנזכה בקרוב להתרוממות קרן התורה ובא לציון גואל בב"א.

לצערנו הגדול התאספנו יחד להספיד את אחד מגדולי מרביצי התורה בדורנו **ראש ישיבת סלאבודקא זצ"ל**. בסוף ספר **חובת הלבבות** (שער אהבת ה' פ"ו) כתב ח"ל: וראוי לך אחי לדעת כי זכיות המאמין, אפילו אם יהיה מגיע אל התכלית הרחוקה בתקון נפשו לאלהים ית', ואלו היה קרוב למלאכים במדותם הטובות, ומנהיגם המשובחים, והשתדלותם בעבודת הבורא, ואהבתם הזכה בו, אינם כזכיות מי שמורה בני אדם אל הדרך הטובה, ומישר הרשעים אל עבודת הבורא, שזכיותו נכפלות בעבור זכיותם בכל הימים ובכל

הגאון הגדול רבי **עמרם יצחק זקס** זצוק"ל
ראש ישיבת סלאבודקא
י"ד ל' כסלו תשע"ג - תשפ"ה

להלן משא הספד שנשא מרן רבנו ז"ע"א ככלות השבעה להסתלקותו
בביהכ"נ לבית ישראל שכונת עז"ת פעיה"ק - מוצאי י' בטבת תשע"ג

הזמנים. והמשילו במשל לסוחר אחד שיש לו קצת סחורה, ואף שהרווחים גדולים מאד ונכפל במאות פעמים, אינו דומה לסוחר שיש לו הרבה מאד סחורה, כי אפילו כשהרוויח רק אחוז אחד, הוא הרבה יותר טמי שכפל מאות פעמים, כי לו יש הרבה סחורה. והנמשל בזה הוא שאדם שעובד את ה' במדרגת גבוהות אי אפשר להשוותו כלל לאחד שמזכה את הרבים ומלמד תורה ועבודת ה' לרבים.

והנה התאספנו להספיד את **ראש ישיבת סלאבדקא זצ"ל**, שהעמיד אלפי תלמידים, הרביץ תורה כיוכל שנים, והנהיג אלפי עובדי ה' לומדי ומרביצי תורה, ועד כמה הוא הצער שצריכים להספיד אדם גדול כזה, אולם התורה תבעת זאת מעמנו, וכמו דאיתא בגמ' (כתובת קט) שיש חיוב גדול ללוות ולהספיד את גדולי הדור.

עומדים אנו בימי חודש טבת, **בשו"ע** (סי תקפ סעי' ב) מונה הצרות שהיו לכלל ישראל ה"ל: בשמונה בטבת נכתבה יונית בימי תלמי המלך והיה חושך בעולם ג' ימים.

סדר החתם סופר ז"ע מאריך מאד בזה (תורת משה פרישה וינש, דרשת ה' טבת דרוש כד) וכתב שלשון הקודש שונה משאר לשונות, והוא לשון מופלא ונורא ביותר, שכל דיבור ודיבור כולל בתוכו גימטריא נטריקון ותמורת אותיות, כפי שמצינו הרבה בדברי חז"ל שדרשו מזה דרשות שונות, לכן כשתרגמו את התורה ליונית נדרגם רק הפשט הפשוט, אבל לא את הסודות והרמזים שבתורה, ולכן היה חושך בעולם ג' ימים. עוד איתא **בשו"ע** (שם) וז"ל: ובט' בו לא נדע איזו היא הצרה שאירע בו. ובראשונים כתבו הלשון "ולא הגידו איזו היא הצרה שאירע בו".

וכתבו **הט"ז** (שם, סק"א) **והמג"א** (שם סק"ז) תימא גדולה, שהרי בסליחות של עשרה בטבת מביאר שביום ט' בטבת מת עזרא הסופר, ואם כן למה אמרו שלא נדע מה צרה אירע בו.

וביאר **סדר החת"ס** ז"ע שמה שאמרו 'שלא נדע מה צרה הייתה בו, או לא הגידו מה צרה הייתה בו, הכוונה הוא שהנה אחר

הוצאת הגליון נתרם

באת מנהיג עדת ישראל הרדתי
הרב ב"ק **אדמו"ר מסטריוקוב שליט"א**
לעילוי נשמת אביו בעמח"ס 'חוקת היום' וראש ישיבת בעלזא
הגאון המפורסם רבי **שלום** בו רבי דוד הכהן **בראנדער** זשי"ל
גלב"ע י"ז בסלו תש"ס ת.נ.צ.ב.ה.

ישיא ברכה מאת ה' להמשיך עוד רבות בשנים בעבודת הקודש ולהאיר את בית ישראל, שתוך בריות נפא ונורא מעליא, ולא תמוש טובה וברכה מביתו לעולמים.

הוצאת הגליון נתרם

באת מעלת חבר
הגאון הגדול רבי **שמחה שמואל זקס שליט"א**
טראשי ישיבת סלאבדקא
לעילוי נשמת אביו ראש ישיבת סלאבדקא
הגאון הגדול רבי **עמרם יצחק** בו רבי חיים אליהו זלמן **זקס** זשי"ל
גלב"ע ב' בסלו תשנ"ג ת.נ.צ.ב.ה.

ישיא ברכה מאת ה' במילוי כל משאלות ליבו לטובה, וזכה עוד רבות בשנים להרביץ תורה ולהעמיד לגיונות של תלמידים הונים, ולא תמוש טובה וברכה מביתו לעולמים.

שתירגמו התורה ליונית ולא היה להם אלא דברים כפשוטם, ושוב לא נדע להם מה צרה הייתה בו, כלומר לא הרגישו יותר את גדל החסרון וההעדר שבמיתת עזרא הסופר.

ומן **החת"ס** ז"ע מאריך בהסבר הדברים ע"פ דברי הגמ' במגילה (יג) שכשנפל הפור בחודש אדר שמח המק, כי בזה החודש נפטר משה רבינו, וחשב שזוהו יערום שיוכל להתגבר על עם ישראל, ובאמת הריפך הוא מה שקרה, שזכותו של משה רבינו ע"ה הגין על כלל ישראל, ומקשה לפי"ז א"כ מאי טעמא שיום פטירת עזרא הסופר לא הגין עליהם, וביאר שזוהו מה שאמרו 'לא נדע מה צרה הייתה בו, כלומר שלא הספידוהו כראוי.

בגמ' סנהדרין (כא:) איתא שעזרא הסופר בדורו כמשה רבינו בדורו, וזוהו רואים חובה גדול להספיד אדם גדול, שכן כבוד התורה תובע זאת, וכמו דאיתא בגמ' כתובות (שם), ונפסק **בשו"ע** (א"ח סי' ש"ד) וז"ל: ומצווה להספיד על המת כראוי, כלומר שמצווה גדולה להספיד כל אדם, ואח"כ כתוב וז"ל: חכם וחסיד נכנסים לביהמ"ד ומספידים. כלומר שכבוד התורה באדם גדול מחייב יותר.

עתה, מי יכול לשער גדלותו של אדם גדול זה, ובפרט בעצם הדבר שהעמיד אלפי תלמידים בכמות ובאיכות בישיבת סלאבדקא שהוא מהישיבות הגדולות בעולם, שיעזור הקב"ה שהישיבה תמשיך בקיומה, ונוכה לכך כי המשך קיומה תקרב את הגאולה.

כבוד התורה מחייב אותנו להתאסף להספיד את האדם הגדול, ה'ה אחד מגדולי מרביצי התורה בדורנו שנסתלק מאתנו, והוא הפסד גדול שכלל ישראל הפסיד, ובפרט בעת הזאת שגזרים עלינו גידות קשות, ורוצים לסגור את הישיבות, ולהכריח ולספך את בחורי הישיבות לפקוד בצבא, כמה גדולה האבידה, שנאבד לנו זכותו הגדול של הרבצת התורה.

עתה העת, להתחזק יותר בהרבצת התורה, ולעמוד איתן נגד מחריבי הדת, שמחפשים לעקור את יסודות הללו, וכבר נתפרסם בחוצות שלא להרשות לבחורים לילך לצבא, גזירה עבידא דבטלי, אבל צריכים לעמוד חזק שיישאר התורה הקדושה.

בזכות כבוד התורה שהספדנו אדם גדול זה, יעזור הקב"ה שהישיבות יפטרו מכל הגזירות, והקב"ה יעזור שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו, ויהיה שמחה בכלל ישראל, ובפרט בתלמידי התורה ובישיבות - בשמחת התורה, ולעמוד חזק על כבוד הישיבות ולא לתת למפירי ומחריבי התורה להתגבר עלינו ח"ו, ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו, אין פרץ ואין יוצאת ואין צווחה ברחובותינו ותהלים קמ, יד, ושנזכה לשמירת התורה ולשמחת התורה, ועי"ז נזכה לביאת גואל צדק ולתחיית המתים במהרה בימינו אמן.

הוצאת הגליון נתרם

לעילוי נשמת דאי טאן תרדוקיסוד שלום
רבי **חיים משה יהודה**
ב"ר אליהו **שניידער** זשי"ל
טורו ורוב המובהק של סדר רבנו וי"א
ור"י יתורת אמת בלאנדאן יצ"ו
גלב"ע י"א ת.נ.צ.ב.ה.
ב"ה בסלו תשנ"ו ת.נ.צ.ב.ה.
הרבנא ע"י **אחד מתלמידיו** הי"ד

זכות הרבים תעשה לו להתגבר במילוי כל משאלות ליבו לטובה ולא תמוש טובה וברכה מביתו לעולמים.

הוצאת הגליון נתרם

על ידי ידידנו הנכבד
הרה"ג רבי **עזריאל פינס** שליט"א
מהסתרופים בעל קדשו של סדר רבנו וי"א
להגל השמחה השדויה במיטנו
בשמחת ישיואי בתי בשעטנו"מ
יחד כי יזכר לבנות בית טאן בישראל
בשעה טובה ומוצלחת בבנין עדי עד
והיוונן יעלה יפה בדרות ישראל מטובים

זכות הרבים תעשה לו להתגבר במילוי כל משאלות ליבו לטובה ולא תמוש טובה וברכה מביתו לעולמים.

י"ל ע"י מערכת "משולחנא דמלבא"

להרוממות והנצחות, הערות והארות

טל' 13-66-13-043 | בקה 1746-470-077

